

Genus eller kön – vilken är skillnaden?

Det är inte självklart att den kvinnovetenskapliga terminologin är bekant för de flesta. **Salla Peltonen** och **Mickan Kinnari** har därför sammanställt en lista över de mest centrala begreppen.

Heteronormativ: Termen heteronormativitet myntades av **Michel Warner** år 1991 och beskriver sätt genom vilka heterosexualitet tillskrivs en normativ och privilegerad position inom officiell politik och lagstiftning, media, utbildning och så vidare. Heterosexualitet som norm osynliggör, marginaliserar och till och med patologiserar andra former av sexualitet.

Transgender: En term som kan appliceras på enskilda personer, beteenden och grupper av personer som på något sätt avviker från normativa könsuppfattningar om hur män respektive kvinnor ska se ut och bete sig. En transgenderist kan könsbestämmas som kvinna vid födseln men uppfatta sig själv som en man. En transgender persons egen uppfattning av sin könstillhörighet stämmer ofta inte överens med hur andra ser personen (utgående ifrån fysisk könstillhörighet). Transgender implicerar inte någon specifik form av sexuell identitet.

Transsexuell: Transsexuell är som begrepp lätt vilseledande eftersom det inte handlar om sexualitet men om könsöver-skridande (se ovan).

Intersexuell: Syftar på individer som är födda med ”båda könen” eller ett obestämbart kön. Har inget med sexualitet att göra. Tidigare kallades intersexuella för hermafroditer men den termen anses idag vara nedvärderande.

Genus: Här skiljer man på begreppen kön och genus, där kön motsvarar det biologiska könet medan genus står för det sociala. Kvinnligt och manligt är här en dikotomi (ett motsatspar). Vanligt är att man anser att normen för att vara manliga innebär att vara man, och att kvinnan i och med detta definieras som det avvikande; som det andra könet.

Maskulinitet: De olika sätt som manlighet får betydelse (historiskt, socialt och geografiskt).

Femininitet: De olika sätt som kvinnlighet får betydelse (historiskt, socialt och geografiskt).

HLBT: Förkortningen står för homo-, lesbiska-, trans- och bi-personer och -aktivism

Misogyni: Kvinnoförakt eller kvinnohat

Postkolonial teori: Postkolonial teori är ett forskningsfält med syfte att problematisera kolonial historia och lyfter fram hur kulturella föreställningar av till exempel kön, sexualitet och historia är präglade av rasism, kolonialism och imperialism.

Queerteori: En samlingsterm för ett antal olika perspektiv för tolkandet av normativitet och normalitet inom samhälle och kultur och hur identiteter uppstår inom samspel mellan det normala/det avvikande. Problemativering av heteronormativitet (se ovan) har en central plats inom queerteorin.

Mickan Kinnari
ekinnari@abo.fi
Salla Peltonen
salla.peltonen@abo.fi

SLÅ ETT SLAG FÖR VETENSKAPSDEBATTEN! PRENUMERERA PÅ IKAROS!

Gå in på vår webbsida (www.fbf.fi/ikaros) och klicka dig fram till prenumerations- och kontaktsidan. Där kan du beställa en prenumeration åt dig själv (15 euro), en stödprenumeration eller en gåvoprenumeration (båda 30 euro).

På samma sida beställer du vårt nyhetsbrev – det kostar ingenting!

På webbsidan finner du också artiklar från tidigare nummer, kontaktuppgifter och webbkolumnen Kätterska betraktelser, m.m.

ikaros@abo.fi

